

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie pozyskiwania - poprzez sporządzenie kopii dowodów osobistych lub innych dokumentów stwierdzających tożsamość - przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą danych osobowych osób korzystających ze świadczonej przez niego usługi rejestracji domen internetowych.

Warszawa, dnia 15 maja 2006 r.

GI-DEC-DS-157/06

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 1, art. 22, art. 23 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie pozyskiwania - poprzez sporządzenie kopii dowodów osobistych lub innych dokumentów stwierdzających tożsamość - przez *Pana AB*, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą *X*, z siedzibą (...), danych osobowych osób korzystających ze świadczonej przez niego usługi rejestracji domen internetowych,

nakazuję

***Panu AB*, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą *X*, z siedzibą (...), usunięcie uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych poprzez zaprzestanie pozyskiwania danych osobowych osób zlecających przerejestrowanie domeny internetowej na rzecz innej osoby w zakresie szerszym niż ten, który został określony w „Regulaminie korzystania z Panelu Klienta *X*” oraz „Regulaminie świadczenia usługi rejestracji domeny internetowej w *X*”, tj. w zakresie obejmującym ich imiona i nazwiska, numer ewidencyjny PESEL, adres zameldowania na pobyt stały, adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres zameldowania.**

Uzasadnienie

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uzyskał informację, że *Pan AB*, prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą *X*, z siedzibą (...) (zwany dalej także Przedsiębiorcą), w ramach której świadczy m.in. usługi polegające na rejestracji domen internetowych na rzecz konsumentów. Dokonanie wnioskowanych przez konsumentów czynności uzależnia jednak od przesłania przez nich kserokopii dowodu osobistego, co może prowadzić do pozyskiwania danych w szerszym zakresie niż jest to potrzebne do wykonania zlecenia. Mając na uwadze powyższe, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął w z urzędu tej sprawie postępowanie administracyjne.

W toku postępowania wyjaśniającego pełnomocnik Przedsiębiorcy poinformował, iż „(...) Dla zarejestrowania domeny wystarczające jest podanie danych osobowych, wyszczególnionych w regulaminie świadczenia usługi rejestracji domeny (pkt. II.1 regulaminu rejestracji domen) oraz regulaminie Panelu Klienta *X* (pkt 7 i pkt 14 regulaminu paneli Klienta), tj. nazwisko i imiona, nr PESEL, adres zameldowania na pobyt stały, adres poczty elektronicznej oraz, jeśli występuje, nr telefonu i faksu. Jeżeli Abonent jest równocześnie klientem, podaje także adres do korespondencji. Do zarejestrowania domen wystarczające jest podanie tych danych, bez konieczności przesyłania kopii dowodu osobistego (...)”. Jednocześnie pełnomocnik Przedsiębiorcy oświadczył, iż „(...) Jedynym przypadkiem, w którym *X* prosi o przedstawienie kopii dowodu osobistego jest sytuacja tzw. transferu domen, tj. zmiana Abonenta, na rzecz którego domena jest zarejestrowana. Z uwagi na możliwość naruszenia praw osoby uprawnionej z rejestracji domeny, *X* wymaga wówczas potwierdzenia, że osoba zlecająca przerejestrowanie domeny na rzecz innej osoby jest tą samą osobą, na rzecz której domena została zarejestrowana (...)”.

W udzielonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych wyjaśnieniach pełnomocnik wskazał również, iż „(...) kopia dowodu osobistego nie jest jedynym sposobem potwierdzenia tożsamości osoby zlecającej transfer domeny. *X* akceptuje także inne sposoby potwierdzenia tożsamości, np. oświadczenie z podpisem notarialnie poświadczonym lub wylegitymowania się przy osobistej wizycie w siedzibie *X*. Wtedy kopia dowodu osobistego nie jest żądana (....)”. Zdaniem pełnomocnika Przedsiębiorcy pozyskiwanie danych osobowych zawartych w dowodach osobistych lub innych dokumentach stwierdzających tożsamość, poprzez sporządzanie ich kopii odbywa się na podstawie zgody osób, które wnoszą o transfer domeny. W ocenie pełnomocnika Przedsiębiorcy „(...) Zachowanie klienta (przekazanie dokumentu w celu jego skopiowania stanowi wyraźną zgodę na skopiowanie i przechowywanie jego wizerunku, ponieważ jedynym celem przekazania przez Klienta przedsiębiorcy dowodu osobistego jest sporządzenie

kopii strony zawierającej m.in. zdjęcie w celu jej przechowywania przez przedsiębiorcę (...). Pełnomocnik nie wskazał przy tym, w jakim celu jest pozyskiwany ww. wizerunek.

Stosownie do pkt 14 „Regulaminu korzystania z Panelu Klienta X”, (...) X ma prawo do przetwarzania danych osobowych Abonenta niezbędnych do wykonania usług. Podanie następujących danych osobowych w przypadku osób fizycznych jest wymagane w celu założenia konta w Panelu Klienta X: a. nazwisko i imiona Klienta, b. numer ewidencyjny PESEL, c. adres zameldowania na pobyt stały, d. adres elektroniczny Klienta, e. numer telefonu, f. numer faksu (opcjonalnie) (...). Zgodnie zaś „Regulaminem świadczenia usługi rejestracji domeny internetowej w X” pkt. II.1. „(...) X ma prawo do przetwarzania danych osobowych Abonenta niezbędnych do wykonania usługi. Podanie następujących danych osobowych jest wymagane w celu zarejestrowania domeny: a. nazwisko i imiona Abonenta, b. numer ewidencyjny PESEL, c. adres zameldowania na pobyt stały, d. Adres elektroniczny Abonenta, e. numer telefonu kontaktowego oraz numer faksu jeżeli występuje (...)”.

Po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej także ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych osobowych (art. 2 ust. 1 ustawy). Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy, administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były merytorycznie poprawne i adekwatne w stosunku do celów, w jakich są przetwarzane. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych adekwatność danych w stosunku do celu ich przetwarzania powinna być rozumiana jako równowaga pomiędzy uprawnieniem osoby do dysponowania swoimi danymi osobowymi, a interesem administratora danych. Równowaga jest zachowana wówczas, gdy administrator przetwarza dane tylko w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wypełnienia celu, w jakim te dane są przez niego przetwarzane.

Zauważyć również należy, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie zajmuje się określeniem techniki gromadzenia (pozyskiwania) danych osobowych, lecz zakresem ich przetwarzania. W świetle przepisów przedmiotowej ustawy istotne jest zatem, aby na skutek kopiowania dokumentów, które jest czynnością techniczną, nie doszło do pozyskania danych osobowych w szerszym zakresie, niż jest to konieczne dla realizacji celu w jakim są one

przetwarzane. Stanowisko takie znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w wyroku z dnia 19 grudnia 2001 r. (sygn. akt 2869/00) orzekł, iż „(...) gromadzenie danych osobowych przez wykonanie kopii dokumentu zawierającego te dane jest kwestią techniczną, obojętną dla prawodawcy reglamentującego w ustawie o ochronie danych osobowych przetwarzanie tego rodzaju danych. Inaczej mówiąc, posługiwanie się taką czy inną techniką utrwalania danych (kopiowanie lub przepisywanie) nie przesądza samo przez się legalności albo nielegalności tego utrwalania (przetwarzania). Dla takich ocen istotne znaczenie mają przede wszystkim: podstawa prawna przetwarzania danych (art. 23 ustawy), rodzaj przetwarzanych danych (art. 27) oraz granice przetwarzania (art. 26 ust. 1 pkt 3) (...)”.

Mając na względzie powyższe, wskazać należy, iż poprzez sporządzenie kopii „nowego” dowodu osobistego Przedsiębiorca pozyskuje np. wizerunek klienta, jego nazwisko rodowe, imiona jego rodziców, a w przypadku dowodów osobistych starego typu poza ww. danymi także informacje dotyczące stanu cywilnego klienta. W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zakres pozyskanych w ww. sposób danych nie jest adekwatny do celu w jakich są one przetwarzane, tj. potwierdzenia, że osoba zlecająca zarejestrowanie domeny na rzecz innej osoby jest tą samą osobą, na rzecz której domena została zarejestrowana. Do takiego wniosku prowadzi również treść wyjaśnień złożonych przez pełnomocnika Przedsiębiorcy. Wskazał on bowiem, że kopiowanie dowodów osobistych nie jest jedynym sposobem potwierdzenia tożsamości osoby dokonującej transferu domeny i akceptuje on także inne sposoby potwierdzenia, iż osoba zlecająca przerejestrowanie domeny, na rzecz innej osoby jest tą samą osobą na rzecz której domena została zarejestrowana, np. oświadczenie z podpisem notarialnie poświadczonym lub wylegitymowanie się w siedzibie X.

Podnieść także należy, iż zgodnie z postanowieniami „Regulaminu świadczenia usługi rejestracji domeny internetowej w X” oraz „Regulaminu korzystania z Panelu klienta X”. Przedsiębiorca ma prawo do przetwarzania danych niezbędnych do wykonania usługi, tj. imion i nazwisk klientów, ich numeru ewidencyjnego PESEL, adresu zameldowania na pobyt stały, adresu do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres zameldowania, adresu elektronicznego, numeru telefonu oraz numeru faksu (opcjonalnie). Przedsiębiorca sam zatem określił jaki zakres danych jest niezbędny do zarejestrowania domen internetowych. Przyjąć również trzeba, iż Przedsiębiorca uznał, iż taki zakres danych jest wystarczający dla realizacji oferowanych przez niego usług.

Wobec argumentu pełnomocnika, że pozyskiwanie danych w ww. zakresie następuje za zgodą osoby zainteresowanej wskazać należy, że zgodnie z 23 ust. 1 ustawy, przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, 2) gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu

prawa, 3) jest to konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Z wyjaśnień udzielonych przez pełnomocnika Przedsiębiorcy wynika, iż w jego zadaniem przetwarzanie danych pozyskanych poprzez sporządzenie kopii dowodów osobistych następuje za zgodą, o której mowa art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy. W jego ocenie przekazanie Przedsiębiorcy przez zainteresowaną osobę dokumentu tożsamości w celu jego skopiowania jest jednoznaczne z wyrażeniem przez nią zgody na przetwarzanie przez Przedsiębiorcę pozyskanych w ww. sposób jej danych osobowych. Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić. Przyjęta w ustawie o ochronie danych osobowych definicja zgody na przetwarzanie danych osobowych różni się od definicji oświadczenia woli określonego w art. 60 ustawy z dnia 23 kwietnia 1960 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). W myśl ww. przepisu, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny. Zgodnie natomiast z art. 7 pkt 5 ustawy o ochronie danych osobowych, ilekroć w ustawie jest mowa o zgodzie osoby, której dane dotyczą – rozumie się przez to oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie; zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści. Z przepisu tego wynika zatem, że zgoda na przetwarzanie danych osobowych powinna stanowić odrębne i wyraźne oświadczenie woli. Z tego też względu nie można przyjąć, tak jak wywodzi to pełnomocnik Przedsiębiorcy, że przekazanie przez klienta dokumentu w celu jego skopiowania stanowi wyraźną jego zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych nie może być wyrażona bowiem przez każde zachowanie się tej osoby, której dane dotyczą, lecz wyłącznie w drodze oświadczenia woli.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzić zatem trzeba, iż brak jest podstaw prawnych do przetwarzania przez Przedsiębiorcę danych osobowych pozyskanych przez niego poprzez sporządzenie kopii dowodów osobistych lub innych dokumentów stwierdzających tożsamość. Z tego względu konieczne jest nakazanie Przedsiębiorcy zaprzestania pozyskiwania danych osobowych osób zlecających przerejestrowanie domeny internetowej na rzecz innej osoby w zakresie szerszym niż ten, który został określony w „Regulaminie korzystania z Panelu Klienta X” oraz „Regulaminie świadczenia usługi rejestracji domeny internetowej w X”.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).